

การปรับตัวของพนักงานหญิงที่มีคองงานอุตสาหกรรม :
ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างพนักงานที่อาศัยอยู่
ในหอพักของบริษัทและพนักงานที่อาศัยอยู่นอกบริเวณบริษัท

นางสาวพะเยีย สุทธิจำบุญ

001957

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาศึกษามหาบัณฑิต

ศึกษาศาสตร์และมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

I 16688931

COMPARISON OF WOMEN WORKERS LIVING IN FACTORY'S
DORMITORY AND PRIVATE HOUSING

Miss Phayia Suthijumroon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การปรับตัวของพนักงานหญิงที่มีท้องานอุตสาหกรรม : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างพนักงานที่อาศัยอยู่ในหอพักของบริษัทและพนักงานที่อาศัยอยู่นอกบริเวณบริษัท

โดย

นางสาวพะเยียบ สุทธิจำรูญ

ทศศิธา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์

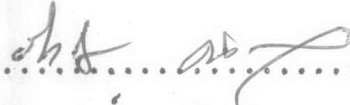
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประกิจธร อนุภาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส คงคาภู)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การปรับตัวของพนักงานหญิงที่มีคองงานอุตสาหกรรม : ศึกษา
เปรียบเทียบระหว่างพนักงานที่อาศัยอยู่ในหอพักของบริษัทและ
พนักงานที่อาศัยอยู่นอกบริเวณบริษัท

ชื่อนิสิต

นางสาวพะเยี ย สุทธิจำรูญ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์

ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

ปีการศึกษา

2523

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดประสงค์ที่จะศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวในการทำงาน
อุตสาหกรรมระหว่างพนักงานหญิงของบริษัท โรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัดที่อาศัยหอพัก
และพนักงานหญิงที่อาศัยนอกบริเวณบริษัท โดยมีสมมติฐานหลักว่าพนักงานหญิงที่อาศัย
หอพักจะปรับตัวในการทำงานอุตสาหกรรมได้ดีกว่าพนักงานหญิงที่อาศัยนอกบริเวณบริษัท
โดยมีสมมติฐานย่อยคือ ระดับการศึกษา ผลการประเมินผลงาน ความเข้าใจลักษณะการ
ทำงานอุตสาหกรรม ความเข้าใจลักษณะสังคมที่พนักงานอาศัยอยู่ และความพึงพอใจใน
การทำงานอุตสาหกรรมมีผลต่อการปรับตัวของพนักงานหญิงในการทำงานอุตสาหกรรม

ข้อมูลที่น่าสนใจในการศึกษานี้ได้จากการสัมภาษณ์พนักงานหญิงทั้งรายวันและ
รายเดือนสังกัดแผนกทอผ้า บริษัท โรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด จำนวน 200 คน
ในจำนวนนี้เป็นพนักงานหญิงที่อาศัยหอพัก 50 คน และพนักงานหญิงที่อาศัยนอกบริเวณ
บริษัท 150 คน

การปรับตัวในการทำงานอุตสาหกรรมวัดจาก ผลการประเมินผลงาน การ
ประสพอุบัติเหตุในงาน การเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน และความต้องการทำงานอุตสาหกรรมตลอดชีวิต

ผลการศึกษาพบว่าระดับการศึกษาไม่มีผลต่อการปรับตัวของพนักงานหญิงที่อาศัย
หอพักเพราะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิชาทั่วไป ไม่ได้สัมพันธ์กับลักษณะงานที่พนักงานทำอยู่
และจุดมุ่งหมายในการเรียนของพนักงานเพื่อเสริมความรู้ด้านวิชาสามัญและอาจศึกษาต่อใน
ระดับสูงขึ้นไป พนักงานหญิงที่อาศัยนอกบริเวณบริษัทไม่สนใจที่จะศึกษาต่อเท่าใดนักเพราะ
มีภาระต้องรับผิดชอบดูแลครอบครัว

การประเมินผลงานไม่มีผลต่อการปรับตัวของพนักงานหญิงที่อาศัยหอพักและ
พนักงานหญิงที่อาศัยนอกบริเวณบริษัท

ความเข้าใจลักษณะการทำงานอุตสาหกรรมไม่มีผลต่อการปรับตัวของพนักงานหญิง
ที่อาศัยหอพักและพนักงานหญิงที่อาศัยนอกบริเวณบริษัท

ความเข้าใจลักษณะสังคมที่พนักงานอาศัยอยู่มีผลต่อการปรับตัวของพนักงานหญิง
ที่อาศัยหอพักมากกว่าพนักงานหญิงที่อาศัยนอกบริเวณบริษัท

ความพึงพอใจในการทำงานอุตสาหกรรมมีผลต่อการปรับตัวของพนักงานหญิงที่
อาศัยนอกบริเวณบริษัทมากกว่าพนักงานหญิงที่อาศัยหอพัก

สรุปได้ว่า พนักงานหญิงที่อาศัยหอพักปรับตัวได้ดีกว่าพนักงานหญิงที่อาศัยนอกบริเวณ
บริษัทในเรื่องความเข้าใจลักษณะสังคมที่ตนอาศัยอยู่

พนักงานหญิงที่อาศัยนอกบริเวณบริษัทปรับตัวได้ดีกว่าพนักงานหญิงที่อาศัยหอพัก
ในเรื่องความพึงพอใจในการทำงานอุตสาหกรรม

50 women living in factory's dormitory and 150 women living in private housing.

The findings show :

- 1) Level of education does not influence workers' work ability.
- 2) Job evluation does not influence workers' work ability.
- 3) Incidence of accident does not influence workers' work ability.
- 4) Union membership is a variable influencing work ability of women workers living in factory's dormitory.
- 5) Job satisfaction is a variable influencing work ability of women workers living in private housing.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความแนะนำและได้รับความช่วยเหลือจากท่านอาจารย์ผู้บังคับบัญชาและเพื่อน ๆ ซึ่งข้าพเจ้าขอกล่าวนามเพื่อเป็นเกียรติ คือ

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำในการกำหนดหัวข้อและแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์ อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษา ดูแลเอาใจใส่และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนมาทุกขั้นตอนของการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิฑูรย์ คงคาภูงศ์ หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ในการรวบรวมข้อมูลข้าพเจ้าได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากบริษัท โรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด และผู้ที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ คือ พนักงานหญิงแผนกทอผ้าที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์และสอบถามรายละเอียดต่าง ๆ และคุณพรวรรณ สุรนนท์ ที่ให้ความช่วยเหลือเสมอมา

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ และเพื่อน ๆ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จได้ด้วยดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ญ
บทที่	

1. บทนำ.....	1
2. สถานภาพและบทบาทของกรมทอไทย.....	18
3. ประวัติความเป็นมาของอุตสาหกรรมทอผ้าในประเทศไทย.....	28
4. สภาพการทำงานและปัญหาของพนักงานทอผ้า.....	54
5. การพิสูจน์สมมติฐานและข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก.....	122
ประวัติ.....	139

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	สถิติการเข้าออกงานของพนักงานบริษัท โรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด (พ.ศ.2520-2522)	3
2	จำนวนจังหวัด หน่วยอบรม และผู้รับการอบรมการทอผ้า พ.ศ.2482-2488	31
3	การค้าต่างประเทศสิ่งทอ พ.ศ.2515-2521	40
4	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดัก จำแนกตามสาเหตุที่อาศัย	59
5	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามชนิดของที่พัก	61
6	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามระดับการศึกษา	62
7	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามภูมิลำเนาเดิม	63
8	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา	66
9	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามผลผลิตของบิดามารดาที่ทำอาชีพเกษตรกรรม	66
10	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามหน้าที่บิดามารดาที่มีอาชีพเกษตรกรรมเมื่อครองในปัจจุบัน	67
11	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามสาเหตุที่มากกรุงเทพ	68
12	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามการตัดสินใจในการมากรุงเทพ	69

ตารางที่

หน้า

13	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาศัยหอพักและพนักงานหญิงอาศัยนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามสถานภาพสมรส	70
14	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาศัยหอพักและพนักงานหญิงอาศัยนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามจำนวนคนที่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดู	71
15	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาศัยหอพักและพนักงานหญิงอาศัยนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามสาเหตุที่รายได้ไม่พอเพียง	73
16	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาศัยหอพักและพนักงานหญิงอาศัยนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามอัตราเงินเดือนที่ได้รับเมื่อแรกเข้าทำงานและอัตราเงินเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน	74
17	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาศัยหอพักและพนักงานหญิงอาศัยนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามความคิดในข้อไม่ค้ำของการอยู่กม.	75
18	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาศัยหอพักและพนักงานหญิงอาศัยนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามการพักผ่อนหย่อนใจ	76
19	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาศัยหอพักและพนักงานหญิงอาศัยนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามความคิดในข้อค้ำของการอยู่กม.	77
20	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาศัยหอพักและพนักงานหญิงอาศัยนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามจำนวนเงินที่ส่งไปต่างจังหวัด/ปี	78
21	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาศัยหอพักและพนักงานหญิงอาศัยนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามระยะเวลาในการปรับตัวในการทำงาน	78
22	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาศัยหอพักและพนักงานหญิงอาศัยนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามการเปลี่ยนจากสภาพความเป็นอยู่เดิม	79
23	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาศัยหอพักและพนักงานหญิงอาศัยนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามความคิดต่อการทำงานเป็นกะ	80

ตารางที่

หน้า

24	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	104
25	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อที่อยู่ในปัจจุบันเมื่อเทียบกับต่างจังหวัด	105
26	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามผลการประเมินผลงานที่ได้รับ 2 ปี (พ.ศ.2520-2521)	107
27	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามการปรับตัวในการทำงานอุตสาหกรรม	108
28	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน	109
29	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามสาเหตุที่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน	109
30	อัตราส่วนร้อยละของพนักงานหญิงอาชีพหอดักและพนักงานหญิงอาชีพนอกบริเวณบริษัท จำแนกตามความต้องการที่จะทำงานอุตสาหกรรม	110
31	สิ่งที่พนักงานหญิงอาชีพหอดักต้องการ	112
32	สิ่งที่พนักงานหญิงต้องการ เป็นสวัสดิการเพิ่มเติม	114